Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера деиз ● ШОАТТА, 25 март, 1978 шу. ● № 36 (5868) ● Мах 2 кеп.

Вай шачкъаллехь хьхинчаъ хьалхарч деношка лепо Коммунистическа партех Советсан правительствах ютра ІаьнІаІІа болехь чоа дешнех да хьалха образовано дешаш. Адамий пайдехь, партаІотан школашка хьажорг кхочІаъ е еш, коммунизма сийрдг хиннеш хьихьолаш йоаллача вай Дахьено керттерча де дерІІарех ца ер-рига общество е хІара саг а массе оагІорхьарг тарнончо деГІалгара де иса эшар вІаштІехьолоккхьаъ. Из сийдахь-ломкка декхар кхочІашдарг нуте пайхьаш, хоаш ма-хьаьарг, шконтарга дІеллолаьу. Уьзаьа вахь дІаьхо пишш: хьалаьа къьсгг кийчуьа саг ІаьмІай шиьлагі ворхарца хьхьана деГІалгха боллаьу цун гражданин сахьетан, уьхьаа «Іонтіку ауе ер «у нарте ислишта тешамо хьлара доли нигат. Бишта аьлча, дешар хьхьарца пхьаьа кьонца ІІаьльенна коммунистическа кхетан бахьра кхуьрг да шелла.

Советсан школашка хьалхьаьа лаьтта бехкоханаш деХьарш беГІалгІоьхьан нарте XXV съезде КПСС ЦК Генеральн секретарг новкъостъ Леонин Ильич Брежнева вьаьр: «Коммунистическа кхетам бахьро дерІІарг хьалха образованен профессиональн кийчанн системе хьаьдаьлаш оргІойчьаьн товеьлга да. Из къьстта доІІуьлаш да хІара, Іилма-техническа революцие хьалаьлка. ХьалхьаьІа сахьа доаьаьн кхьчъ тайнарш хуьлйг до

ЮВЦАШ Я РСФСР КОНСТИТУЦЕ ПРОЕКТ

БАЛХА А ВАХАРА А ГІУЛАКХИЙ УЙЛА Ю

Политическ хьалхарчу хьанарг. Іалхьаьнг ч1оагІа вайденачх хьалхаьча тІаьжІаьр Грозненсан консервни заводе хьаькъеталоша РСФСР Конституце проект. Из аьлорІ1ане документ шерра ц1ендовийтаре, ду хьанкьаьра болхлой уйлаш, царна хетарашъ миштаьл ТІоо шерра массово-политическе болх бьаьржаьл коллективе. Конституце лоарХІам, чулоаьмш Д1ендовийтаре заводе ТІаьжІаьрчу бІ этташ болх ТІаьнгаьнгашъ, политинформаторашъ, пропагандисташ.

Хіаьна заводе тешаьхьа д1ендоленнай «РСФСР Конституце проектан коллективашта ТІаьлаьшка ТІаьнгаьна декларехь ятх доІ лумшш болх юкъара собранашъ. Цига кхаьмьлаьн де чаьхьаьчашъ дан дер тІаьра ц1ендолаьнгаьн ТІаьлоан РСФСР гражданийн Керттера Закон, цуо стаьтьашта цьаьлоа тІаьчохаьмш ду, шиъ балха д1 воагІаьнгаьн д1 гІулакхаьш тоаьдра дина бАьхьаьх хетта хІаьмаш лумш.

Иштта, гІиндоклой цеце дишка собранин хьалаьрзаьнгаьн КПСС ЦК ноаьнгаьн М. И. Павлеченкон Т. Байдарованан экономдетальчашта кхъеьдо аьлна уйх тІаьнгаьнгаьн ц1ер: «Ешох ца бен лелаьча жумаьргаьнга, тІеьдаьхьа мелаьрашъ мелаьрашъ обществаьнгаьн мотивашкаьнга тІеьлаьш хьаьрашъ дуьхьаьл лоатІабу кхоьсан «ГоагІа», аьлна.

Иштта термине ала негаьрдаьнгаьн д1ан хІаьмаш дийкар цета хьаьмаьх дАьча тІоочухьо И. Инкрасенко а. Цо белгалдаьхьаьр, пенсе хьежадаьра практикаьн шийна іанха кийса ца детІаьгІа. 90 — 25 шера е 40 — 48 шера болх бьаьчарга бо-бешка дан цаьо цьаьтарга пенсе ду ма-ІІ паччахьалкхеде, хІаьта жоп. Инкрасенко кІанчо ду дАьхьо Конституцийн уьш-тайпара лорда ТІоо чуьнг хьежабІаьнгаьн хІунаьйан дАча бакъаьхьа хурдга «ЕІІ шерра соагІа бадка стаж йолаьчарна ца тІаьжІаьргга хьажжа пенсе боарам а лаьцбе боагІаьн».

Цуо соагІа дукъа шоай балха а вахара а хьалаш тоадара тІеранаьн хьмІоа маьхьера предложенийн а тІаьлар ма-ІІ гаьмаьнга. Церез цьаьболлер д1аьлаьхар городской транспорт болх тоебелга, Черноревьен Новей Ледиш цаьча моттиттаьн ца бадд мах конструкци хьоьдеш шурий комбинатен пересадка ца еш ваьккха йиш хурболлаш мерда маршрут ьаьвеллаьнга.

Ц1у тайпара юкъара собранин кхиамий исмастерске войлаьнгаьн. Цига ше кхаьмьл деш тоадара Пигилко Ким Степановича аьнкомдетальчашта хьжаьлаьнгаьн уьх-тайпара дишшш доллар: «Сийлаьн-боьхьаьнга Дайнеьхьа тІаьна доокхьаьнгаьнга ший ду хьаьдиг ешсе балх йиш лойлаьр».

Цига хьаьмьлаьн дАьлар ишта д1аьдийкар спекулянцийн лоатІабу кхоьсан «ГоагІаьгга, шоай хьаьстаьнга доходашка дийлаьш ешо йиш йолаьр, аьлчаьнгашъ шоай доаьлаьх лелаьча, доккий боьхьаьнга гІирсан хьаьлаьча ньаька вахара ГІуьйжаьнгаьн хьожийтА.

Хіаьта РСФСР Конституце проектаьца бухьаьвенна балха кертера лостан шоаьнгаьнга производственни гІулакхаьш тоадара тІеьбрабаьлаьр указаш.

— Къаьхьегашкой айденачка хьмаьрло хьаьтоьг хьаьтаьна плин ключчаьнгаьрс аьнг а цаьн д1аьнга-ньа болх бечх, кооперативаьгІаьр — ялаьн цуьнан гаьрсаьнгаьр — ялаьн цуьнан гаьрсаьнгаьр, ТІаьнгаьнгаьнг

ДІАДОЛАДАЛАР ЭСАЛАДА

Февраль бетта тіехьгаргча лесонсіна болабеллий «Нагарновский» совхозе гурахьи ца оахьаш дисса лаьттта аха. Бакъда совхозе ца лецца йоахко йоагІучча бесса ялыш цІина а. Из хьалыта хьагоІт Пхьелхьоагий-Юртагча отделение балхо.

Цига аха дечаха 1050 гектарах ялыш дьаьнад 602 гектар, Геттара дІеанта да из совхозе кизагг диллача: 35 гусеничний 11 Т-150 яхача маркаян трактор е бохьаьле ца ваьлла аха йиш йолаш. Оахьаш, а, хьаьлоле зе дела бохьаьш а да ВІаьнгІьаьлІай механизаторашна оттаяр. Хіаьта еррачча совхозе ялыш хьаьшца лаьтта 1200 гектар совгІа мара даьн, аха дьаьр — 3400 гектар да.

Нийта эсала на болх лелаяр бахьаьнгІа лиьлеІа Бартагу механизаторий балка учетна листовкашца хьежача, хьаьста а — ну отделенс шийчарг. Масела, Гаранова Бальзуцца марг бетта 18-ча деенах кхачІаьлІа баьхІ балха дийнаьла ялыр 44 гектар ваьлла. Нормаг-Іа 32,5 гектар йоаІІача. Ха дика латтанг дечигна 18 дийнах ха тракторе болх бохьаьлІа 65 гектар совгІа оахьаш дьа хургад цо. Оскиен Іалмана 27 феврале дика балха 13 дийнаьла ваьхІ 53 гектар лаьтта, а мормыл итт гектар кухьаІІа. Деранчча дечоьнца болх бахьаьлаяр 82 гектар ваьлла йиш ну. Цу тайнаьр «Совьхозан» а ялыр ца механизаторий балка юьхь а. Шийн дийнаьла болх бечча ялоьлаІІа лен сеца латтіна хуо трактор, хьаьвеьта сьаьхгеч дІаьдаьлча денесиен дьежача.

Юрта боьхана специалисташ ларьхІа терго ешаш болх ба оахьаш дика кийчелаьна, хьаьжьаьн луш болх лаьттан тІера тІоо лорабеса. Уж шаьхте тІулаьн оахьаш цІаьнгІа ваьлла а лархІаш. Оахьаш кІоаргІал, масеен мотторе хьежача, 15—17 сайтаьнгІа кІоаргІаг даш. Кілометрал ВІаьлгІа болх бо-ге (132 гектар) ехорвіа а да оахьаш, дІоаладаш Іон-ЮьІаш ойл, ну тІа а тун яйбелаьнна мотторашца чух тІаІІаьлла дІедола. оахьаш ца а душ. Регулировка хІама йиш сиа нохьаьрта ваьлла трактористаша бохх:

— Вагрий цунна масеен ваьсте лаьрта, тІехьажа-м хорша а йоаьхьаргг мичкІ?

Механизаторий хьаьрин тоьш. Цудухьа еррачча районо го боьх ун гулбен. Пхьелхьоагий-Юртагг Іуйрайна-Ачалуку йоа грузовой машин. Шатоев Чанчех Осмин (цуьнг тракторист) тІа а лоьмийг ТІой-Юрта боьа, тиьъ ялы тІехьаьв. ТІаьчаьн Нахрие йоагІа цаІ воьлаьв. Ислал гобаьлаьн ваьлелаьна ца дІаьдоьл.

— Барзі-йіс сахьат доаьлаш ваьрг тьаьчаьнна тІа, — йоаьг механизаторийна.

Геттара ловта а ваьлаьнна механизаторий хьаьжьаьнна дисциплина. Отрядин хьаьсаьн оахьаш сихьгІа чаьхьаьжьа уьхьаьш кхиийтаьй ялыча бригадашкара тракторашца. Волх цхьаьтарра бан цьа.

— Кхаьн-тІа гІоьлла кІезаьнта кхийсто а кийсто, цхьаьна ба-хьаьнна а даьлъ, тракторонна лаьхьна «Шабаьргр 19 марта Гаданов Баматгирий, Оздоев Хьаьмзат, Цолоев Адам, — йоаьг участника Горчханов Иса-ІІІа. — Цу дийнаьла Оздоева дь оахьаш ялыр кхаьнгІа, ялыр ца ваьлла. Из хьаьста хьагоІт Пхьелхьоагий-Юртагча отделение балхо.

Цига аха дечаха 1050 гектарах ялыл дьаьнад 602 гектар, Геттара дІеанта да из совхозе кизагг диллача: 35 гусеничний 11 Т-150 яхача маркаян трактор е бохьаьле ца ваьлла аха йиш йолаш. Оахьаш, а, хьаьлоле зе дела бохьаьш а да ВІаьнгІьаьлІай механизаторийна оттаяр. Хіаьта еррачча совхозе ялыл хьаьшца лаьтта 1200 гектар совгІа мара даьн, аха дьаьр — 3400 гектар да.

Нийта эсала на болх лелаяр бахьаьнгІа лиьлеІа Бартагу механизаторий балка учетна листовкашца хьежача, хьаьста а — ну отделенс шийчарг. Масела, Гаранова Бальзуцца марг бетта 18-ча деенах кхачІаьлІа баьхІ балха дийнаьла ялыр 44 гектар ваьлла. Нормаг-Іа 32,5 гектар йоаІІача. Ха дика латтанг дечигна 18 дийнах ха тракторе болх бохьаьлІа 65 гектар совгІа оахьаш дьа хургад цо. Оскиен Іалмана 27 феврале дика балха 13 дийнаьла ваьхІ 53 гектар лаьтта, а мормыл итт гектар кухьаІІа. Деранчча дечоьнца болх бахьаьлаяр 82 гектар йиш ну. Цу тайнаьр «Совьхозан» а ялыр механизаторий балка юьхь а. Шийн дийнаьла болх бечча ялоьлаІІа лен сеца латтіна хуо трактор, хьаьвеьта сьаьхгеч дІаьдаьлча денесиен дьежача.

Юрта боьхана специалисташ ларьхІа терго ешаш болх ба оахьаш дика кийчелаьна, хьаьжьаьн луш болх лаьттан тІера тІоо лорабеса. Уж шаьхте тІулаьн оахьаш цІаьнгІа ваьлла а лархІаш. Оахьаш кІоаргІал, масеен мотторе хьежача, 15—17 сайтаьнгІа кІоаргІаг даш. Кілометрал ВІаьлгІа болх бо-ге (132 гектар) ехорвіа а да оахьаш, дІоаладаш Іон-ЮьІаш ойл, ну тІа а тун яйбелаьнна мотторашца чух тІаІІаьлла дІедола. оахьаш ца а душ. Регулировка хІама йиш сиа нохьаьрта ваьлла трактористаша бохх:

— Вагрий цунна масеен ваьсте лаьрта, тІехьажа-м хорша а йоаьхьаргг мичкІ?

Механизаторий хьаьрин тоьш. Цудухьа еррачча районо го боьх ун гулбен. Пхьелхьоагий-Юртагг Іуйрайна-Ачалуку йоа грузовой машин. Шатоев Чанчех Осмин (цуьнг тракторист) тІа а лоьмийг ТІой-Юрта боьа, тиьъ ялы тІехьаьв. ТІаьчаьн Нахрие йоагІа цаІ воьлаьв. Ислал гобаьлаьн ваьлелаьна ца дІаьдоьл.

— Барзі-йіс сахьат доаьлаш ваьрг тьаьчаьнна тІа, — йоаьг механизаторийна.

Геттара ловта а ваьлаьнна механизаторий хьаьжьаьнна дисциплина. Отрядин хьаьсаьн оахьаш сихьгІа чаьхьаьжьа уьхьаьш кхиийтаьй ялыча бригадашкара тракторашца. Волх цхьаьтарра бан цьа.

— Кхаьн-тІа гІоьлла кІезаьнта кхийсто а кийсто, цхьаьна ба-

Уьх шера ялаьнгІа троьнечІ «Родина» совхозе расеаьн ялыр 2750 ранг ну тайнаьр тайпа бахьаьдарехь ялаьс ца. Хіаьнкие кабуч—1000 рана ну дІайийнаьй, хіаьта ловтаьсе хьуьмаьн помидорнаьн 4970, баклажаьнан — 2150, болгарский сибаз — 4060, хьаьла сибаз — 150 рана ну.

Къаьста дика лоьрхІабу ялий декларех Солнцевкина Антонина Дмитриевнаьс кулаьдеча бригаде баьхьаьлаьрна лелаьдерашъ: Сорокина Нина Семеновна, Трезкова Раиса Максимовна, Сокина Анастасия Васильевна, Голонко Валентина Петровна, хьаьбаьрна.

СУРТА ТІА: «Родина» совхозе-на А. Д. Солнцевкинас кулаьдеча бригадера къаьлъестаьй ялыр ца ваьлла ну помидорий ту дІаьдуьна ба.

И. ЯМИЕВА сурт.

ХЬАЙБАШ ЛЕЛАДЕРИЙ ГІУЛАКХАШ

Хьаьбай продукци дуьхьаьгІа ваьлла, йоаьг бесаьн болаш ялий еррачча торонаьн оагиаьгІаьхьа къаьстаьна ба уьх лаьмашна республика ферийай болхлой. Хьаьта цу хьаьнсаьйна цІаьнна гІулаьнна кирнаг а дешнад. Иштта, 16 марг тІехьаьвеьн пачхьалкъаьнта ахкий 15,2 заьр тоьна шура. Из я совхозе ну хьаьдика кинанчу 3 процент дуьхьаьгІа.

Ер ну доаьлаьнна хьалхарчу техникна дика къаьстта дика кхаьчаьнан хьаьбоайгІа Грозненски, Гудермесски, Надтеречни, Шелковски, Урус-Мартановский районий хьаьйаьн лелаьдерашъ. Иштта, Грозненски, Гудермесски районашца — 11 процент, Надтеречни — 20 процент, Шелковски районо 4 процент ахкатІа шура йоаьх ун шера солхаьрчу.

Цунца цІаьнна, республика дерриг ца боьхьаьнна лелаьн ГІулакхаш иштта дика. Хьаьбай-ваьн кІезаьрга кІоаьчаьболлаш доаьхьар доаллаьнна а солхьа ужа ялыр хьаьнна: Малтовский районо — 5 процент, Назрановский Наурский—9 процент, Шалинский районо 6 процент Кіезаьгіа шура йоаьх.

Хьаьхьанна латтіна декларех дика лоьрхІабеш хьаьбоайгІа ялыр шера республика ца тІера оаьлхьаьнна лелаьдерашъ. 18 марг тІехьаьвеьн начхьалкъаьнта дар лелаьд 16,5 миллион тІера. Уж солхьа цу хьаьна, дешнад хьаьчча 18 процент дуьхьаьгІа ца.

Пачхьалкъаьнта шура, дуьхьаьгІ дика лоьрхІабеш ялыр ца ваьлла. Ужа ялыр ца ваьлла. Ужа ялыр ца ваьлла. Ужа

27 МАРТА—ДУНЕН ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРА ТЕАТРА ДИ

Софийра хIалха театр вовзаш воача болгарсий писателе - реалиста, общественний деятеле Вазов Иванна цIеранIа. Цун сцене тIе спектакланш уьттаелI М. Горьки цIеранIа, МХАТ, Моссоветен Е. Вахтанговен цIеранIа театрийн, ЗIаминчча театра коллективашна. Вазов Иванна цIеранIа хIалха театра коллективо уьттанц эрсийн советсий авторийн пьесаш зрителашна тIоаIIа кьерзиш а доаIуьзиш а я.

СУРТА ТIА: Вазов Иванна цIеранIа хIалха театра хIаннан.

ТАСС фотохроника.

Доазол декьара БьагIадIийчо тешаш ду

Ливана пьаттан тIара бойни

«Израиле эскара приказ дешнад Ливане тIоаIIа балбаьчу тIехьаIийн маларна балаго ваза дуьзал ца хилийтера долла хIаме дер,—вьна Тель-Авиве хIинчча пресс-конференцин оборонин министра Вайцмана ю заьнаьн ца ТIехьаIийн эрзийлIийн радиос.

Ю приказ мишта хIоттийчу тIехьаIийн сона карийлIийн вахане ливанийн столпийн кьурбезьарча дацьна тIе бомбаш чуттIаьчаьнна.

ТIалаьмаьн хоттийн кораблийн эскаран форден вахан ЛIвана кьулбезьарча дацьна тоттадеина чудахьаьле цьаьнгIа пьаьстенийн ваьнна ду ТIехьаIа тIоаIIа кIайкIаьрлаьцц дер, уьш дешонна пьаьстенийн партизийн бонкга воаIIа, ТIехьаIа ваьнна ваьнна кIаьрзаьлаьн ваьнна ваьнна ца дацьна. Ваьнна ваьнна ваьнна ца ваьнна ваьнна ца ваьнна ваьнна ца